

Monitoring en evaluatie

PROCESEVALUATIE

Wat zijn de effecten van ons verkeersveiligheidsbeleid en hoe pakken we het aan?

Wat is procesevaluatie?

Met een procesevaluatie ga je na of de aanpak op de juiste wijze en naar tevredenheid is uitgevoerd. Je onderzoekt wat goed ging bij de uitvoering van je plan, maar ook wat tegenviel of niet gelukt is. Door de evaluatie krijg je inzicht in waarom bepaalde resultaten achterblijven bij de verwachtingen. Je gaat met andere woorden na welke effecten jouw beleid heeft op het terrein. En nog belangrijker: hoe je de aanpak kan bijsturen.

Wat zijn belangrijke elementen?

- Spreek concreet af welke **doelstellingen** je wil behalen en op welke termijn. Het is belangrijk om het beoogd resultaat vooraf te bepalen, zodat je de richting kent en die ook voor iedereen duidelijk en aanvaard is.
- Bepaal de manier waarop je het wil aanpakken: duid **verantwoordelijken** per actie aan en een ambtelijk en beleidsmatig aanspreekpunt.
- Maak duidelijke afspraken over de methode die je zal gebruiken om te **evalueren** en de parameters die aanduiden of je in de juiste richting evolueert.

- Ter info: ook een **project** kan je evalueren. Een project kent een begin en een einde. In die zin verschilt een project van een proces: er is geen einde voorzien. Een **proces** bestaat uit een plan, de uitvoering, de controle/monitoring en de bijsturing van het plan. Hierover kan je meer vinden via de zogenoemde PDCA-cyclus (plan – do – check – act).

Welke evaluatievragen kan je stellen?

Bij de start van het proces:

- Hoe ziet de situatie er vandaag uit?
- Wat wil je oplossen of veranderen?
- Is er een plan van aanpak?
- Zijn er voldoende middelen aanwezig: financieel, personeel, communicatie?
- Zijn de juiste personen tijdig bij het proces betrokken?

In de loop van het proces:

- Kozen we voor de juiste doelstellingen? Zijn ze realistisch en haalbaar?
- Is er voor de juiste aanpak gekozen? Wat ging goed? Wat kan beter?

- Kon iedereen zijn afspraken nakomen? Indien niet: waarom?
- Hoe was de samenwerking met andere personen, organisaties?
- Doken er onverwachte gebeurtenissen op? Hoe zijn we hiermee omgegaan?
- Wat heb je nodig om het voortaan beter te doen?

Bij mijlpalen:

- Heb je het gewenste (tussentijds) resultaat gehaald? Waarom wel/niet?
- Heb je voldoende gecommuniceerd? Hebben inwoners en bezoekers de boodschap ontvangen, begrepen en toegepast?
- Welke initiatieven neem je om bij te sturen?

Wanneer evalueer je een proces? En hoe vaak?

In theorie is procesevaluatie een continu proces. In de praktijk is het verstandig om er (half)jaarlijks extra aandacht aan te besteden. Het werkbezoek van de consultants verkeersveiligheid van de provincie Antwerpen kan een ideale aanleiding zijn.

Praktische toepassing voor Verkeersveilige gemeenten

- Gebruik de **zelfscan** bij het begin van het proces Verkeersveilige gemeente als basis.
- Maak een keuze van de **prioriteiten** voor jouw gemeente. Daarbij heb je aandacht voor elk van de 5 pijlers van de verkeersveiligheid (de 5 E's).
- Bepaal in het begin welke kritische performantie **indicatoren** (KPI's) relevant zijn. Enkele voorbeelden: het aantal doden, zwaar- en lichtgewonden, het percentage bestuurders onder invloed, het aantal snelheidsovertredingen en de mate waarin de limiet is overschreden, ...

- Geef aan waar je **tussentijds** wil staan. Bijvoorbeeld: een halvering van het aantal slachtoffers tegen 2025.
- Durf je **eigen werking** onder de loep nemen: is er voldoende overleg tussen gemeente en politiezone, is er voldoende intern overleg binnen de gemeente, communiceren we regelmatig over verkeersveiligheid naar onze inwoners en bezoekers, is er voldoende slagkracht binnen de gemeentelijke administratie, ...
- Soms kan het helpen om een **externe partner** te betrekken. Hierdoor krijg je een objectievere weergave en de kans om te vergelijken met andere gemeenten en politiezones. Spreek gerust je contactpersoon Verkeersveilige gemeente bij de provincie Antwerpen aan.
- Wees streng voor jezelf en de acties die al dan niet goed zijn uitgevoerd. Te snel tevreden zijn, verhoogt de kans om op langere termijn slechtere resultaten te boeken.
- Stel een kort **evaluatierapport** op. Geef aan wat volgens plan is verlopen en waarom dat zo is. Vul aan wat niet goed werkte en hoe je wil bijsturen.
- Overloop het evaluatierapport met je contactpersoon bij de provincie Antwerpen.
- Presenteer het rapport op de gemeenteraad/het schepencollege en de politieraad (of -college). Hierdoor zal je het draagvlak voor je toekomstige acties en de betrokkenheid van de partners vergroten.

Meer info?

Team verkeersveiligheid
 Provincie Antwerpen
 03 240 66 13
verkeersveiligegemeente@provincieantwerpen.be

Een gemeentelijk verkeersveiligheidsbeleid steunt op vijf pijlers:

- beleid en organisatie
- educatie en communicatie
- infrastructuur
- handhaving
- monitoring en evaluatie

Deze infofiche gaat over de pijler **Monitoring en evaluatie** en is een onderdeel van de infofiches verkeersveiligheid voor gemeenten. Kijk voor alle infofiches op www.provincieantwerpen.be, Q infofiches verkeersveiligheid.